

[Niels Helveg Petersen.]

et uacceptabelt anslag mod Europarådets, også Danmarks, bestræbelser, at disse leverancer genoptages.

Undertegnelsen af aftalen om magtfaikald mellem Vesttyskland og Sovjetunionen er en opmuntrende begivenhed. Den åbner nye muligheder og nye perspektiver for europæisk samarbejde og for europæisk afspænding. Fra dansk side må vi gøre, hvad vi kan for at understøtte den vesttyske regerings bestræbelser på at normalisere forholdet til Østeuropa. Hvis det lykkes også i det meget vanskelige spørgsmål om Berlin at nå betydelige fremskridt, så er udsigterne til afholdelse af en europæisk sikkerhedskonference også forbedret. Den vesttyske regering har taget meget betydelige skridt for at overkomme forhindringer. Det giver ingen baggrund for, at Danmark skulle ændre sin øjeblikkelige politik over for Østeuropa eller enkelte østeuropæiske stater, men det giver anledning til, at vi yderligere forøger vore anstrengelser for at udvikle tosidede kontakter og for at forbedre samhandelen med Østeuropa.

Den sikkerhedspolitiske rapport er nu kommet. Dens tilblivelse skyldes ikke mindst det radikale venstre, og det er vor opfattelse, at rapporten tilvejebringer det hidtil mest fyldige grundlag, vi har haft for diskussion om vor sikkerhedspolitik. Der bør ved senere lejlighed blive mulighed for en mere dybtgående diskussion af rapportens indhold.

I denne omgang skal jeg nøjes med at udtrykke vor store tilfredshed med, at der er skabt basis for en højnelse af niveauet i den udenrigspolitiske debat. Den kan blive mere nuanceret og mere lødig. Det er jo det, der var hensigten med rapporten, og det synes jeg er lykkedes. Jeg synes, man skal overveje, om det ikke vil være naturligt løbende at udsende mindre redegørelser for nye udviklinger—ligesom for at følge rapporten op. Den fylder et hul, men der er jo endnu mange huller, uhyggeligt mange huller, i vor viden om internationale konflikter og deres baggrund. Der er et stort behov for forskning, for seriøs information. Det er et område, hvor et land som Danmark kunne gøre betydelig meget mere og gøre det for beskedne midler og med en ringe indsats.

Inden for forsvaret foregår i disse måne-

der en kraftig rationalisering, efter at den nye forsvarslov er blevet vedtaget. Bl. a. gennemføres en reduktion af antallet af officerer som resultat af fællesværnets indførelse. Der bebudes en revision af den militære straffelov, og det er vi meget tilfreds med, for det har længe været et ønske for os at få en omfattende reform for at skabe en større grad af retssikkerhed for det indkaldte mandskab. Netop nu arbejder forsvarskommissionen med forsøg med 8 måneders tjenestetid. Forsøgets betingelser er ikke fastlagt, men det er vor opfattelse, at det forsøg, der skal gennemføres, virkelig skal være et forsøg og ikke blot en sammenhobning af kendt uddannelse på kortere tid; værdien af noget sådant ville være ret begrænset.

Forsvarskommissionen skal også drøfte hel eller delvis overgang til anvendelse af hvervet mandskab inden for forsvaret. Vi følger med stor interesse diskussionen, men vi føler ikke, at tiden er inde til nogen endelig afklaring. Det socialdemokratiske forsvarsforslag indeholder tanker og synspunkter, som på betydningsfulde områder ligger nær, hvad vi tidligere har foreslået. Det gør altså, og vi beklager ikke, at det gør i socialdemokratiet. Den eneste beklagelse, vi kunne have, er, at det er begyndt at gro så sent, at det først var, da socialdemokratiet kom i opposition, at disse tanker begyndte at fænge. Men ting skal jo gro og modnes, før der kan høstes, og vi mener ikke, at tiden er inde dertil endnu.

Det socialdemokratiske forslag bygger på to forudsætninger, som vi heller ikke uden videre vil underskrive. For det første bygger det på en uændret målsætning for vort forsvar, og for det andet bygger det principielt på uændret styrke. Man røkerer med styrkemålene, men det bygger principielt på uændret styrke, og vi er ikke overbevist om, at disse forudsætninger er holdbare, hvis vi skal have en gennemgribende reform. Vi kan altså ikke uden videre underskrive det grundlag, forslaget bygger på.

Forhandlingerne med fællesmarkedet tegner endnu ikke noget klart billede af det endelige resultat, hverken af, hvilket indhold aftalerne vil få, hvornår de kan foreligge, eller om de overhovedet vil komme i stand. Der er ikke noget, der tyder på en snarlig afklaring. Vi må regne med en læn-